

Glommen
Mjøsen
Skog

UTMARKS
FORVALTNINGEN

VILLSVIN

Finn Erlend Ødegård
seniorrådgiver Norges Bondelag

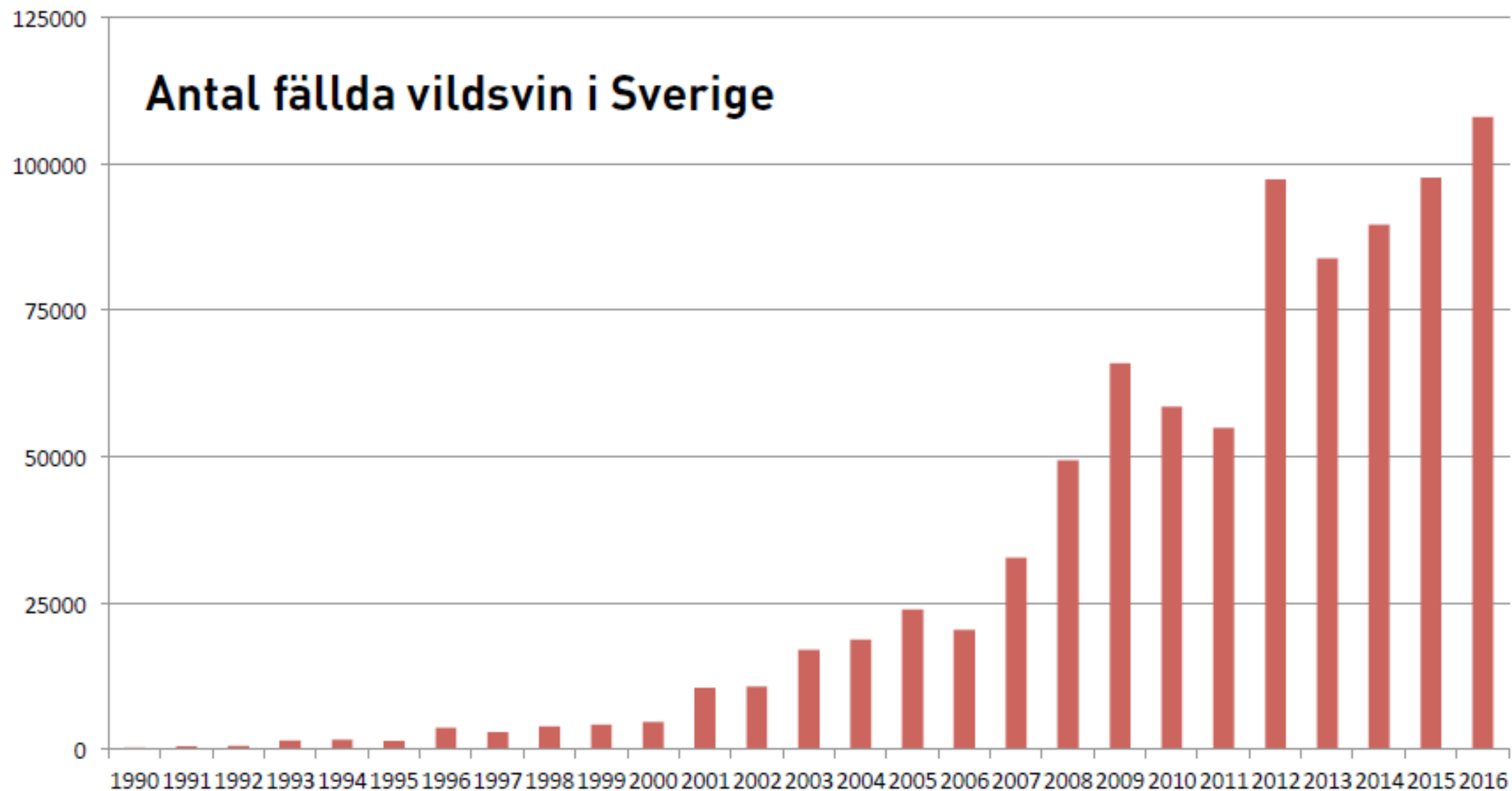
Bakgrunn for villsvinnprosjektet

- Økte konflikter med villsvinn i Sverige – LRF ønsker å minimere villsvinn
- Utbredelse av Afrikansk svinepest i Europa
- Norges Bondelags leder har siden 2017 vært sterkt engasjert i villsvinn-saken. Fremmet krav om handlingsplan mot villsvinn. Jobbet med tre landbruksministre: Jon Georg Dale, Bård Hoksrud og Olaug Bollestad
- Jordbruksavtalen – 2 mill per år til reduksjon av villsvinn
- Handlingsplan mot villsvinn november 2019
- Grunneierne og lokale jegere er viktigst for å redusere og begrense villsvinnbestanden
- Bred forankring på tvers av grunneierorganisasjonene er avgjørende for å lykkes

Skader forårsaket av villsvin - Sverige

- Villsvin står for de største skadene på all typer avling, unntatt havre. Kilde: Sveriges Offisiella Statistik. Skadene er av SLU anslått til 1,1 Mrd kroner per år.
- Maskinskader - villsvin graver opp jord og stein ute på jorder som kommer inn i høstingsmaskiner
- Trafikkpåkjørslar – 7500 påkjørsler per år beregnet kostnad på 5 Mrd kroner per år
- Skader i byggefelt, parker, kirkegårder
- Tap av hunder
- Frykt

Antal fällda vildsvin i Sverige

Lantbrukarnas RiksFörbund – Vildsvinpolicy

- Villsvinbestanden skal minimeres
- Den totale kostnaden forårsaket av villvin er større enn den jaktlige verdien av villsvin - ikke en ressurs i nasjonal betydning
- Jakttrykket skal økes direkte når villsvin er på vei til å etablere seg i ett område for å minimere skader i jordbruket.
- "LRF inser att det finns ett jaktligt intresse för vildsvin. Men för de flesta jägare, när vild-svinen har varit etablerade några år, är jakten på vildsvin mer ett tvunget arbete än ett nöje.»
- Regeringen måste snarast besluta om uppdrag till alla berörda länsstyrelser med uppgift till länsvis kraftsamling i vildsvinsfrågan.

Hvorfor har ikke Sverige lyktes med å få kontroll på sin villsvinbestand?

- Det er tillatt å fôre villsvin – dette blir mange steder praktisert i stor skala
- Grunneierne har ulike strategi for villsvin. Det store flertallet av grunneiere taper penger på villsvin. Men store grunneiere tjener penger på villsvin ved å selge jaktprodukter – drivjakt hvor det kan felles mange villsvin, arrangeres på dagtid.
- Milde vintre har ført til høy overlevelse av griseunger

Afrikansk svinepest

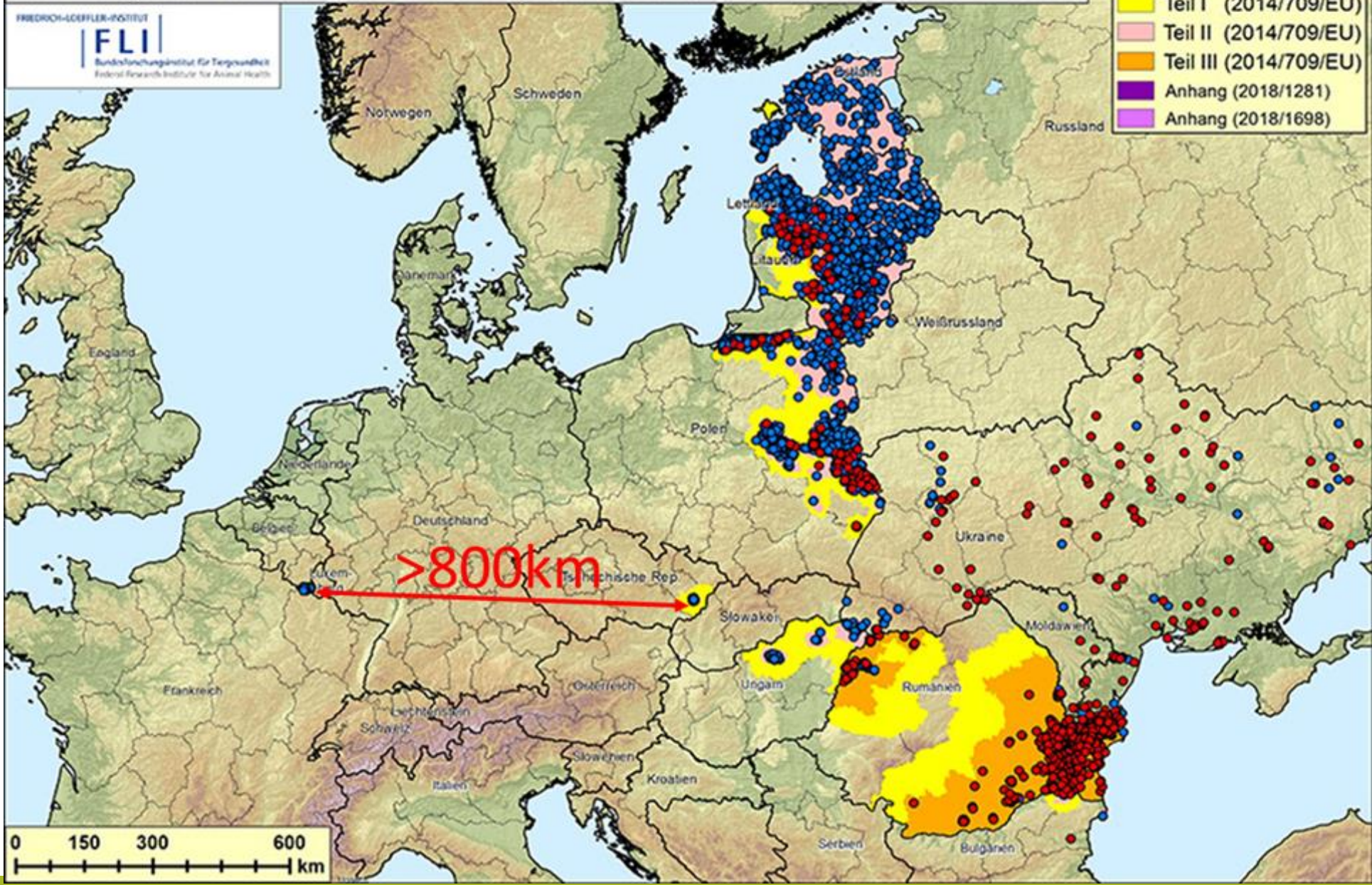
- Virus som lever naturlig på vortesvin sør for Sahara – spres med flått
- DNA-virus, nær 100 prosent dødelighet på villsvin og tamsvin.
- Mer komplisert virus enn COVID-19. Seks ulike vaksiner er testet ut i Tyskland uten positivt resultat.
- Innført til Georgia i 2007 – og har derfra spredd seg til hele Øst-Europa, Tyskland og Belgia.
- Viruset overlever i ubehandlet kjøtt i opptil 1 år. Kan spres med pålegg som kastes i naturen og spises av villsvin.
- Jo færre villsvin vi har i Norge, jo mindre er sjansen for smitte.

Afrikanische Schweinepest im Baltikum, Belgien, Bulgarien, Moldawien, Polen, Rumänien, Tschechien, Ungarn und Ukraine 2018 Datenquelle: ADNS (Stand: 04.12.2018 - 09:55 Uhr)
Restriktionsgebiete nach Anhang des Durchführungsbeschlusses 2014/709/EU, 2018/1281 und 2018/1698

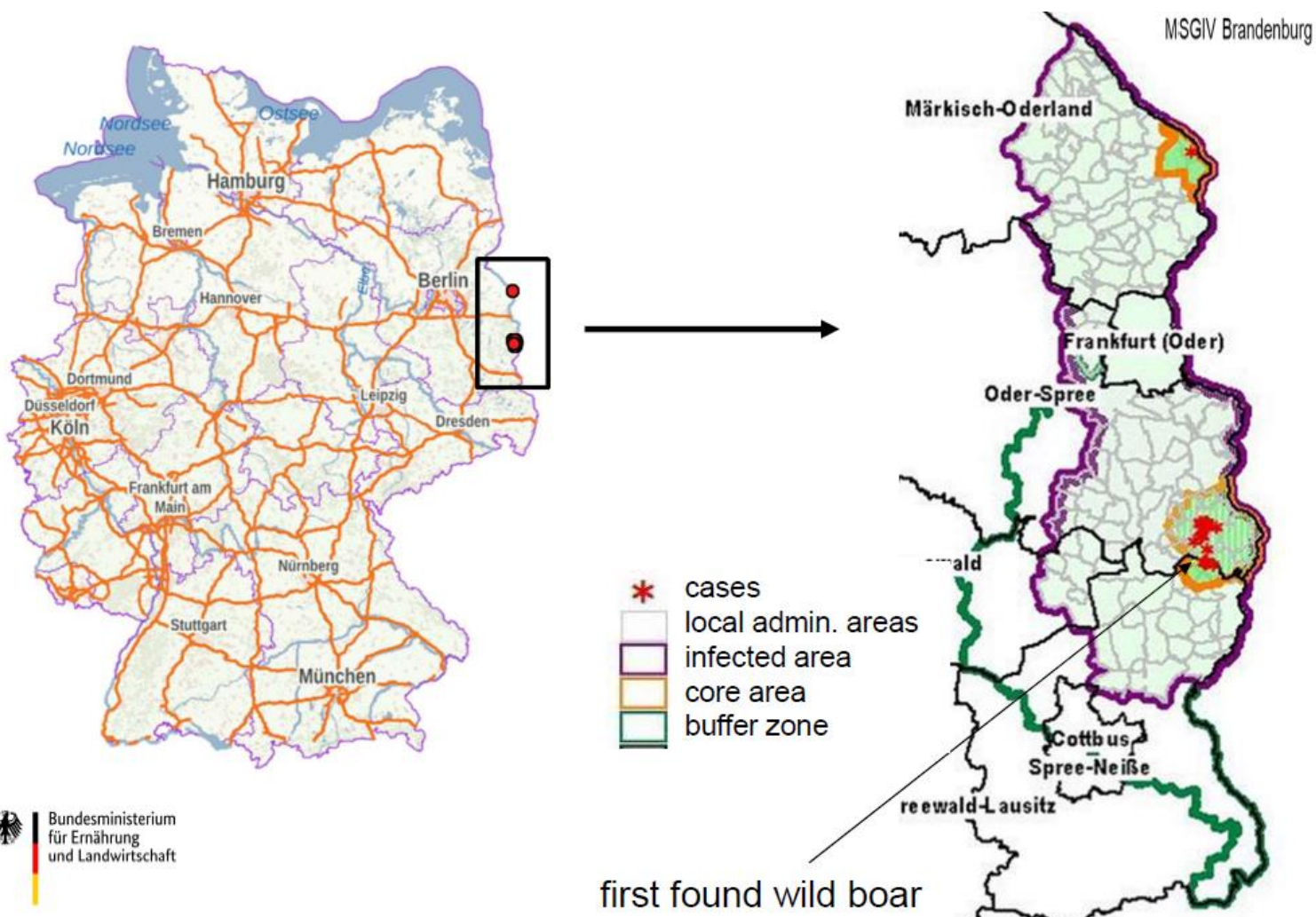

- Hausschwein
- Wildschwein
- Teil I (2014/709/EU)
- Teil II (2014/709/EU)
- Teil III (2014/709/EU)
- Anhang (2018/1281)
- Anhang (2018/1698)

Afrikansk svinepest i Tyskland

Funnet 150 ASF-infisere villsvin i Tyskland siden 9. September 2020

To kjerneområder – mørke grønne like ved polske grensa

Infisert område – lyse grønt – med forbud mot jakt, begrensninger i allmen ferdsel, skogsdrift osv er på ca 2.100 km²

Villsvinprosjektet - Grunneierbasert tiltaksplan for kontroll av villsvin i Norge

Mål:

- Etablere grunneierorganisering som har til hensikt å redusere villsvinbestanden og stanse videre utbredelse av villsvin i Norge.
- Geografien i prosjektet er utvidet fra Halden til Elverum kommune
- Organisering av villsvinjakt i elgvaldene er avgjørende for å lykkes
- Samarbeid med NJFF om å bygge kompetanse hos lokale jegere – skytetrening, kurskvelder, bruk av hunder, m.m.

NB: Villsvin må kontrolleres lokalt i regi av grunneierne.

Prosjektorganisering

- Prosjektet eies av Norges Bondelag, NORSKOG, Glommen Mjøsen Skog, Viken Skog og Utmarksforvaltningen.
- Prosjektet ledes av en styringsgruppe:
  - Finn Erlend Ødegård (leder) Norges Bondelag
  - Arne Rørå NORSKOG
  - Gunnar Gundersen, Glommen Mjøsen Skog SA
  - Olav Bjella, Viken Skog SA
  - Elin Kollerud, Utmarksforvaltningen
- Prosjektet administreres av NORSKOG og Utmarksforvaltningen

Suksesskriterier

- Enighet på grunneiersiden om «minst mulig villsvin på minst mulig areal» - skape felles virkelighetsforståelse
- Store nok elgvald – 50 – 60 tusen dekar
- Kompetente og motiverte jegere
- Stanse etableringer av villsvin i nye områder
- Ta i bruk hjelpemidler som gjør jakta effektiv
- Vi må felle mer enn 2/3 av villsvinbestanden hvert år

Regjeringas tiltak for å bekjempe villsvin

- Handlingsplan mot villsvin framlagt november 2019
- Forbud mot fôring av villsvin
- Tillatt bruk av fastmontert lys på åte
- Vederlag for innlevering av prøvesett – kr. 500,- og kr. 2000,- og gratis trikinprøve
- Vederlag for innlevering av villsvin som finnes døde ute i terrenget
- Gitt dispensasjon til villsvinprosjektet til å prøve ut ulike feller – utprøving
- Forslag å tillate bruk av nattoptikk / lysforsterkende siktemidler ved jakt på villsvin

Glommen
Mjøsen
Skog

UTMARKS
FORVALTNINGEN

Takk for meg!

<https://www.villsvinprosjektet.no>

